

CONSELL DE SOLIDARITAT I COOPERACIÓ. Acta de la sessió presencial corresponent al dimarts dia 9 de maig de 2023 a la Sala Riu del Centre Cívic Riu (19 h).

Assistents: **Petra Jiménez** (tinenta d'alcaldeessa que presideix per delegació de l'alcaldeessa), **Sam Núñez** (regidor ERC), **Jesús Sánchez** (regidor EcP), **Salvador Jaraba** (Fundació Pau i Solidaritat), **Tomàs Fernández** (FAVGRAM), **Carmen Carnero i Jenny Pérez** (Santa Coloma amb el Sàhara), **Javier Rojano** (CEMFIS), **Esther Espinar** (Creu Roja), **Salvador Deltell** (Casal d'Amistat amb Cuba 'José Sánchez'), **MariCarme Lupiañez** (Centre d'Acolliment), **Mercè Burgués** (ACAU), **Elena Casanova** (Agent d'igualtat. La Ciba-CIRD), **Enric Canet** (Casal dels Infants), **Glòria Muñoz** (Antic Grup de suport al Colectivo de Mujeres de Matagalpa, actualment Associació de cooperació Grup Suport Con Vos), **César Apesteguia** (Entrepobles), **Andrés González** (Sindicalistes Solidaris), **Mariona Grau** (Grup Eirene), **Andrés González** (Sindicalistes Solidaris-Fundació Josep Comaposada), **Montserrat Vallmitjana** (Aigua per al Sahel), **Gemma Sánchez** (Ponts per la Pau), **Alba Móndejar** (Associació Panorama 180), **Carmen Uroz** (assessora de civisme, voluntariat, centres cívics i cooperació internacional), **Sílvia Terol** (tècnica del departament de Cooperació i Solidaritat) i **Josep Lluís Sánchez** (cap del departament de Cooperació i Solidaritat i secretari del Consell).

Excusen la seva assistència: **Núria Parlon** (alcaldeessa i presidenta del Consell), **Joan Calzado** (regidor del grup municipal PSC), **Fabiana Ezcurra** (Associació SUMUD, vicepresidenta del Consell per part de les entitats), **Armand Valero** (Ocularis Associació).

Documentació lliurada: Acta de la Comissió d'ajut humanitari i d'emergència del 13 de febrer de 2023, Declaració institucional de Ciutats Defensores dels Drets Humans, Comunicat del 5 de maig de l'Amical de Mauthausen i Convocatòria de la campanya del Dia del Comerç Just 2023.

Ordre del dia:

1. Proposta per a la convocatòria de subvencions per a projectes de cooperació i accions de solidaritat 2023.
2. Informació de la Comissió d'Emergència i ajut humanitari
3. Valoració de l'activitat del Consell 2019-2023
4. Propostes pel segon trimestre de 2023.
5. Informacions de les entitats, d'activitats i de calendari. .

La Tinenta d'Alcaldeessa *Petra Jiménez* obre la sessió, que és la darrera del mandat 2019-2023, donant la benvinguda a tothom. Excusa a la alcaldeessa, transmetent una salutació de la seva part, i inicia una ronda de presentacions de les persones assistents.

Punt 1: Petra Jiménez i Josep Lluís Sánchez expliquen que en aquests moments està prevista l'aprovació d'un nou conveni de col·laboració amb el Fons Català de Cooperació i això comportarà que la convocatòria de subvencions a projectes de cooperació i accions de sensibilització, que en principi s'havia previst avançar, es farà finalment durant el segon semestre de l'any 2023. S'informarà oportunament com és habitual.

Punt 2. Petra Jiménez exposa la proposta adoptada per la Comissió d'ajut humanitària i d'emergència realitzada on-line el passat dia 13 de febrer per la qual es va acordar donar suport a la campanya d'emergència pel terratrèmol al Kurdistan, Síria i Turquia, a través del Fons Català de Cooperació (FCCD) i la proposta de col·laboració, que després es va materialitzar, per donar també suport a la campanya d'emergència i atenció a les nenes i dones afganeses a través de l'ONG "Ponts per la Pau". Així mateix es va acordar donar difusió i fer sensibilització de les campanyes a través de la web i les xarxes municipals amb èmfasi didàctic respecte a la qüestió de les campanyes de recollida de material, prioritzant les aportacions econòmiques.

Punt 3: Petra Jiménez, amb la participació de Sílvia Terol, Carmen Uroz i Josep Lluís Sánchez presenten un recull de les principals accions del programa de Cooperació i Solidaritat del període 2019-2023, que s'adjunta al final d'aquesta acta del Consell. També hi intervenen Mariona Grau i Jenny Pérez. Es destaca la incidència de la crisi per la pandèmia de la Covid-19 durant 2020 i 2021 així com les accions per superar-la i recuperar l'activitat general.

Punt 4, unit al punt 5: Es fa una ronda d'intervencions de repàs de les accions previstes pel segon semestre de l'any i també d'informacions i activitats de les entitats. Entre altres, es parla de la situació actual a Nicaragua que ha fet transformar el Grup de suport a las Mujeres de Matagalpa en el Grup suport Con Vos, que vol continuar la línia de solidaritat amb la població nicaragüenca i la exiliada a Costa Rica o arreu (Glòria Muñoz) . Per la seva part, Carmen Carnero i Jenny Pérez, expliquen les dificultats del projecte de Vacances en Pau pels infants sahrauís arran de la pandèmia i el reinici del conflicte bèl·lic, encara que enguany confien en poder fer de nou el projecte a la nostra ciutat en bones condicions i continuar col·laborant amb el projectes de suport alimentari. A Burkina Faso, tal com exposen Montserrat Vallmitjana i Mercè Burgués, la situació actual és de greu caos per la irrupció de grups armats terroristes en bona part del país que afecta radicalment a les possibilitats de cooperació i de treball a les zones d'actuació d'aquestes entitats (Aigua per al Sahel i ACAU). Ponts per la Pau (Gemma Sánchez) també explica la complicació per actuar a l'Afganistan dominat pels talibans i fa un repàs de l'activitat de l'associació. Alba Mondejar, de l'associació Panorama 180/No Callarem explica el projecte de col·laboració amb artistes refugiats "Artistes en risc", que en aquests moments està preparant l'arribada de una nova participant transgenera de l'Azerbaidjan.

En aquest punt, amb l'assentiment general, s'acorda la proposta per realitzar un Curs o Taller pràctic en comunicació per a les persones de les entitats de cooperació i solidaritat interessades que vagi especialment adreçat a com fer difusió de les activitats a la ciutat i per arribar a la ciutadania.

Finalment la Tinenta d'alcaldeessa *Petra Jiménez* tanca la sessió, a les 20: 30 h, amb un reconeixement sobre la tasca individual i col·lectiva de les entitats i persones del Consell i expressant el seu agraïment per la tasca conjunta realitzada en aquest temps, alhora que el compromís en la continuïtat en aquests àmbits.

Annexe:

Departament de Cooperació i Solidaritat, 9 de maig de 2023

RECULL D'ACCIONS PER A LA MEMÒRIA 2019-2023

1. DE SENSIBILITZACIÓ, SOLIDARITAT I EDUCACIÓ PER LA PAU:

La pandèmia va suposar una interrupció de l'activitat habitual del Departament de Cooperació. Una interrupció amb unes conseqüències que vam intentar pal·liar des d'un inici i que van posar en marxa noves activitats. Es van iniciar de manera virtual, i es va fer un pla de difusió i informació sota el nom **Quaderns de Quarantena** i quan ha estat possible **hem recuperat el format presencial**. També va haver un moment en que vam fer activitats a l'espai exterior perquè encara no estava permès l'interior.

Cada any s'ha comptat amb el suport de la Diputació de Barcelona per a la realització del **Pla anual de sensibilització i educació per la ciutadania global**.

- **Diaris de Viatges i 11 anys de Diaris de Viatges. Fotografia social i solidària en Drets Humans**

El març de 2020 presentàvem l'exposició **Hijas de ningún Dios** de la colomenca Núria López i poc després es tancaven els equipaments amb aquesta exposició a la Sala Riu.

Per aquest motiu vam posar en marxa, a la llera del **Parc Fluvial del Riu Besòs**, el projecte **11 anys de Diaris de Viatges** que es va anar mostrant en tres fases diferents a partir de febrer de 2021 i que es va presentar de manera completa el 20 de juny, Dia Mundial de les Persones Refugiades amb la participació de gairebé tots els fotògrafs i fotògrafs mostrats: un total de 20 treballs. Fins el 2020 s'havien fet a la Sala Riu de manera interrompuda 44 exposicions.

En el 2022 **vam reprendre el cicle a la Sala Riu** i en aquest 2023 celebrem ja la 14a edició amb una programació de 4 treballs que, per primera vegada, són tots 4 d'autoria femenina.

- **Tòtems informatius.**

En les Jornades de Cooperació del mes d'octubre de 2018 es va instal·lar el primer tòtem informatiu als Jardins de Can Sisteré. El seu contingut eren les **ciutats del món**.

El 5 de juny de 2021, coincidint amb la celebració del Dia Mundial del Medi Ambient inauguràvem el **tòtem dels rius i de l'aigua** a la Plaça de les Cultures, al barri del Raval. Enguany, en la celebració del DENIP, el 30 de gener, hem inaugurat el **tòtem dels Mercats** al Fondo.

Els tòtems, a més d'assenyalar, llocs emblemàtics a nivell històric i per a la gent que viu a la nostra ciutat, **informen d'activitats** promogudes pel Departament de Cooperació o que tenen un contingut de drets humans, de convivència, de valors. Ens permeten en aquests moments anunciar 4 activitats simultàniament.

- **Grup de lectura "Al voltant dels Drets Humans: lectures i debats des del local"**

El **Grup de Lectura i debats en drets humans** és una activitat que va néixer en pandèmia i online. És un projecte que coordina el Grup Eirene i l'Ajuntament. Es va iniciar desembre de 2020 i ara s'està duent a terme la seva 3a edició. En cada edició s'ha previst el debat entorn de cinc llibres i en cadascun d'ells es prova de convidar a l'autor/a o persones que podin donar testimoni dels fets que presenten, a una entitat que treballi en el contingut del llibre. Les sessions són enregistrades i qualsevol persona pot accedir a veure-la posteriorment.

En aquests moments el Grup es du a terme a la Biblioteca Central i és allà on es dipositen la majoria dels llibres a l'acabar el Grup.

- **Entrevistes de Memòria Història i Drets Humans**

En el 2021 posàvem en marxa l'enregistrament d'entrevistes de drets humans i memòria històrica, enregistrant a activistes de la ciutat. Van ser un total de 5 entrevistes: Felipe Moreno, Leo Crespo, Francisco Téllez i Epi Roman, Montserrat Boada i Emiliانا Salinas. En el 2022, la proposta ha estat fer dues entrevistes de gran format, col·lectives. Una va ser entorn de la lluita feminista a la ciutat i l'altra entorn del Projecte al Memorial de Buchenwald (Alemanya) on un grup de joves participants en aquest projecte expliquen quina ha estat la seva vivència.

D'aquestes entrevistes hem iniciat l'elaboració d'uns **Quaderns Didàctics** que poden ser útils per a secundària, perquè faciliten el treball posterior un cop vist el contingut de l'entrevista.

En aquest 2023 hem iniciat l'enregistrament de les ONG i associacions que esteu actives a nivell local i enguany hi ha previst que es presentin el proper mes d'octubre sis d'aquests vídeos.

- **Jornades de Cooperació**

La pandèmia no va anul·lar la celebració de les jornades sinó que es van dur a terme en format virtual. Va ser un repte difícil però que es va fer front, intentant de programar les activitats previstes des de **Ciutats Defensores dels Drets Humans** i fins i tot hores del conte. Sens dubte, que aquesta situació ha comportat canvis i noves situacions a les quals caldrà fer front.

També va canviar la ubicació de la **Fira-mostra d'entitats** a la plaça Pau Casals i després al Jardí de Can Sisteré.

- **Curs de Filosofia per la Pau**

Sens dubte és una de les activitats que més s'ha consolidat i enguany hem celebrat el mes de març la 13a edició i en el mes de novembre hi ha prevista la 14a. Aquest curs s'organitza conjuntament amb la Lliga dels Drets dels Pobles i en aquests moments el nombre de persones inscrites sobrepassa la quarantena. Cada curs, en les darreres edicions, està integrat per quatre sessions i es lliura certificat d'assistència a les persones que el duen a terme.

- **Projecte Memorial de Buchenwald i altres intercanvis juvenils**

Probablement és el projecte que ha patit més les conseqüències de la pandèmia perquè l'estada és presencial. En el 2020 es va haver d'anul·lar el projecte i les restriccions han afectat el 2021 i 2022. En aquest 2023, malauradament no ha estat possible la represa perquè no ha estat possible fer reserva. Sí que **ja està calendaritzada la de 2024 i esperem restablir la periodicitat anual del projecte.**

El mateix ha succeït amb altres intercanvis. Uns organitzats pel Grup Eirene i als quals fem suport. La voluntat és seguir en la línia d'aquestes accions de sensibilització.

Tot i això, vam aprofitar el temps en 2020 i 2021 per fer una **Avaluació participativa** del projecte amb subvenció de la Diputació.

- **Festival FURSA**

El febrer de 2019 es posava en marxa el **festival FURSA** organitzat per l'associació Santa Coloma amb el Sàhara amb el suport de l'Ajuntament. En el 2020 també es va dur a terme perquè es va celebrar en febrer. Aquest 2023 està prevista una 4a edició del festival el mes de juny al Mas Fonollar com va fer-se en el 2022. El projecte **Vacances en Pau**, pels infants sahrauís, també es va veure afectat per la pandèmia però continua en marxa de cara al futur.

- **20 de juny, Dia Mundial de les Persones Refugiades**

Des de 2021 es celebra regularment el **Dia Mundial de les Persones Refugiades**. El primer cop va coincidir amb la presentació de l'exposició 11 ANYS DE DIARIS DE VIATGES. En el 2022 es va dur a terme un espectacle a la Plaça de Rellotge i en aquest 2023 torna a programar-se un espectacle en horari de matí.

- **Activitats als centres educatius (escoles i instituts)**

Des del Departament de Cooperació promovem la realització **d'activitats de sensibilització a escoles i instituts de la ciutat**. Ho fem regularment a través de l'associació **Ombú Acció**, el **Grup Eirene i el Piccolo Circus** (en el marc del **Programa d'Activitats educatives**), de manera més puntual amb Enginyeria sense **Fronteres**, **Nexes**, **Fundació Olof Palme** i altres associacions –algunes de les quals sou en aquest Consell com **Sumud**-. Enguany hem posat en marxa una de clown a través de **Pallassos sense Fronteres**.

Dir-vos que en el curs 2022-2023, Ombú Acció durà a terme 118 tallers i que en el mes de juny hi ha previst el **IV Fòrum de Joves Defensores dels Drets Humans** amb l'alumnat 4t d'ESO de l'escola FEDAC-Virgen del Carmen. També que **aquest projecte es començarà a treballar també a l'institut Puig Castellar**.

- **Activitats amb els centres oberts i grups de joves**

Sempre que és possible es convida als centres oberts a participar de les activitats de sensibilització. Vam comptar amb **Fundació Germina**, **Casal dels Infants i El Far-Moisès** en la inauguració del tòtem dels rius, i ho hem fet de nou amb **Germina i Relotge XXI** en el dels Mercats. També en el 2022 els vam convidar el 20 de juny a commemorar el **Dia Mundial de les Persones Refugiades** a la Plaça del Relotge

També joves de **Rialles** han visitat l'exposició **Dones en Lluita** que fins fa poc ha estat instal·lada a La Ciba i la **Brigada Lila** va participar de la darrera exposició de Diaris de Viatges EXPOLIO de Judith Prat.

- **Fons Documental Joan Gomis**

El Fons ja té una trajectòria de més de 20 anys. L'any passat es va celebrar el 20è aniversari i al llarg d'aquests anys ha viscut transformacions per tal de ser un projecte actualitzat. En aquests moments no té el fons de publicacions que va tenir anys enrere però sí que la darrera adaptació **ha estat transformar-lo perquè sigui un espai expositiu**. Aquest any hi ha previstes tres exposicions . En el mes de març ha estat el bloc **ELLAS** d'Expolio. Hi tindrem una el mes de juny i l'altra el mes d'octubre.

La **secció infantil** acaba d'acomplir 17 anys i la setmana vinent hi celebrem l'aniversari. El cicle de contes i espectacles a l'estiu **Rodamons** també s'ha mantingut aquests anys.

2. DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT:

En aquest període s'ha elaborat i aprovat, amb la col·laboració de les entitats del Consell, el **nou Pla Director de cooperació, drets humans i ciutadania global** per l'etapa 2022-2026.

A través de la convocatòria de subvencions, Santa Coloma de Gramenet ha donat suport, entre 2019 i 2022, a un **total de 80 projectes** de cooperació i accions de sensibilització.

A més, s'ha col·laborat amb altres projectes com el projecte de cooperació **Migracions i Desenvolupament** respecte als projectes d'emergència humanitària i reconstrucció tenim el suport a **Aigua pel Sahel** (Burkina Faso), **Nicaragua**, **Afganistan** i especialment amb el conjunt de projectes d'emergència **Món Local i Covid**, durant 2020 i 2021. Entre aquestes, s'ha de destacar sobretot, ara que fa un any, la campanya de solidaritat per la pau i en suport amb les **víctimes i refugiades per la guerra a Ucraïna**.

El projecte **EqualMed**, impulsat per l'Oficina de Cooperació de la Diputació de Barcelona, té com objectiu el suport a polítiques d'igualtat al Marroc, però Santa Coloma es centra en un projecte pilot al **districte de Guéliz** a Marraquesh, a partir de l'experiència del Centre de **La CIBA**. Està prevista la continuïtat d'una nova fase a partir de 2024.

S'ha participat a la **visita institucional als Campaments de refugiat sahrauís**, en el marco de la **Coordinadora Catalana de Ajuntament Solidaris amb el Poble Sahrauí-CCASPS**, i a la delegació **d'Observació Electoral** a les passades eleccions presidencials a Colòmbia, en el marc del procés de pau en aquest país.

També s'ha gestionat la **donació d'un vehicle municipal** a la Brigada Stambrok pel projecte logístic d'acollida d'immigrants sirians a Atenes (Grècia).

En els 4 anys, comptant aquesta, s'han fet 10 reunions del Consell de Cooperació, o la seva Permanent i 4 reunions de la **Comissió d'Emergència i Ajut humanitari**, a més de nombroses reunions de la **comissió de preparació de les Jornades per la Pau**.

En aquest període s'han incorporat noves entitats al **Consell de Cooperació** com **OCULARIS, No Callarem-Panorama 180, l'ONG Makary Blangoua, CEMFIS i Ponts per la Pau.**

Amb la ciutat agermanada de **Villa el Salvador (Perú)** s'han fet intercanvis tècnics en relació amb el projecte de cooperació directa municipal per l'Arxiu municipal i l'Oficina d'Atenció a la ciutadania, que està previst que continuï. També s'ha participat a projectes com: **Dies Europeus de la Solidaritat Local**, el **Dia de la dona per la Pau**, el **Dia Escolar de la no violència i la Pau (DENIP)**,

I s'ha col·laborat amb la **Fundació Solidaritat** de la Universitat de Barcelona, (Premi Joan Gomis), l'associació **REDS** i amb el **llibre Cara Terra** del fotògraf Joan Guerrero (Catalunya Imatge Solidària).

Altres activitats destacades han estat la presentació dels resultats del projectes del **Casal dels Infants**, els projectes de l'associació La Bretxa, el projecte Calidoscopi, **l'intercanvi amb Sèrbia** del Grup Eirene, les exposicions de la **Fundació Vicente Ferrer**, el dia del **Comerç Just**, les de la **Fundació per la Pau**, la **Fundació Pau i Solidaritat**, **Enginyers sense Fronteres**, **Sindicalistes Solidaris**, de **Ruido Photo** (sobre Palestina) o les **l'Associació de Nacions Unides**, els tallers de **teatre social**, les activitats de solidaritat amb **Palestina**, la presentació del projecte **Artistes en Risc**, les activitats de l'associació armènia **Ararat**, de **l'Amical de Mauthausen**, del **Casal de Cuba**, de **l'associació ACAU**, del **Grup de suport a les dones de Matagalpa**, ara **Associació Con Vós**, el suport al **Grup ZeroSet-i-més** o a **l'Agenda Llatinoamericana**, i altres.

ACCIONS ACTUALS:

En aquests moments es tramita un **nou Conveni de col·laboració amb el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament** per a la gestió de la convocatòria anual de subvencions a projectes de cooperació.

Altres projectes que s'estan iniciant ara són la participació al **Projecte COMET**, d'acollida i obertura de via legal de dones refugiades, la continuïtat del projecte **EqualMed**, la implementació d'un projecte de suport a **dues entitats de defensa dels drets humans a Colòmbia**, una **exposició sobre refugiades palestines a Catalunya** (Museu Torre Balldovina), la **Fira virtual de solidaritat**, i l'oferta d'un **Laboratori de lectura infantil sobre els ODS** a través de la Biblioteca Central.

Petra Jiménez González

Tinenta d'Alcaldeessa de Participació Ciutadana i Cultura, per delegació de l'Alcaldeessa Núria Parlon, presidenta de la sessió del Consell

Josep Lluís Sánchez Palacios

Secretari del Consell, cap del departament de Solidaritat i Cooperació

Santa Coloma de Gramenet, 11 de maig de 2023